

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-52>

**METHODOLOGY OF SCIENTIFIC COGNITION
OF THE CATEGORY OF FREEDOM AS A VALUE
OF ADMINISTRATIVE-JUDICIAL LEGAL RELATIONS**

**МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ КАТЕГОРІЇ
СВОБОДИ ЯК ЦІННОСТІ
АДМІНІСТРАТИВНО-СУДОЧИННИХ ПРАВОВІДНОСИН**

Velychko V. Yu.

*External Postgraduate Student
at the Department of Constitutional
and Administrative Law,
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Величко В. Ю.

*здобувач кафедри конституційного та
адміністративного права Запорізького
національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Встановлення сутності свободи як цінності адміністративно-судочинних відносин має пов'язуватися із застосуванням як фундаментальних принципів наукового пізнання (певних вихідних ідей, положень, що є універсальними загальноновизнаними інструментами наукового пошуку), так і через застосування спеціальних правових постулатів, характерних для галузевого унормування суспільних правовідносин [1, с. 110–111].

Як підкреслює М.В. Осядла акцент при здійсненні дослідження, що визначає сутність свободи як цінності права має базуватися на застосуванні принципу методологічного плюралізму, що відображає «природу свободи як універсального соціального явища та є зворотною стороною її універсалізму» [2].

Застосування принципу історизму відображає особливості становлення суспільства в окремих умовах функціонування соціальних груп та окремих осіб. Суспільство змінюється в конкретних умовах, змінюються і його цінності.

Також до принципів наукового правничого пізнання відноситься принцип комплексності, що дозволяє дослідити

свободу з рахуванням багатьох аспектів функціонування, застосування та правореалізації.

Дослідження свободи як цінності адміністративно-судочинних правовідносин вимагається із застосування принципу гуманізму, що здатен відобразити людські характеристики, моральні особливості, що втілюються у специфіку соціального буття.

Зазначене дозволяє зробити висновок, що свобода, встановлення її сутності здійснюється не лише в межах адміністративно-процесуальної науки, але і є предметом наукових пошуків вчених – філософів, вчених – соціологів, вчених – педагогів, вчених – психологів тощо.

Впровадження поєднання теорії наукового правового пізнання та емпіричних знань, що формуються в процесі правозастосування дозволяє комплексно дослідити свободу як соціальну цінність в цілому, і зокрема, цінність адміністративно-судочинних правовідносин.

Саме через практику правозастосування дослідження свободи дозволяє встановити її цінність у регулюванні відносин, пов'язаних із врегулювання публічно-правового спору у порядку адміністративного судочинства.

Пізнання правових явищ пов'язується із встановленням доцільності впровадження методів узагальнення, методів контент-аналізу, порівняльно-правових методів, методів системних досліджень [3, с. 18-25].

До методів наукового пізнання правових явищ також необхідно віднести метод сходження від загального до приватного, метод поєднання логічного мислення та історичного тлумачення дійсності, метод інформаційного аналізу та структурного узагальнення.

Важливе значення у дослідженні свободи як цінності адміністративно-судочинних відносин відіграє застосування соціологічного методу, що дозволяє проаналізувати судові статистичні дані [4, с. 14–15].

Методи наукового пізнання правових явищ класифікуються за рядом критеріїв, як : предмет застосування, де виокремлюються емпіричні та раціональні методи; за ступенем

поширеності виділяються спеціально наукові та галузеві наукові методи [5, с. 150].

Таким чином, дослідження свободи як цінності адміністративно-судочинних правовідносин має відбуватися за допомогою застосування цілого комплексу методів, як загальнотеоретичного характеру, так і спеціальнонаукового характеру.

Література:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / [за ред. Ю. С. Шемшученка]. К. : ТОВ «Вид-во «Юридична думка»», 2007. 992 с.
2. Осядла М.В. Свобода як цінність права (теоретико-правовий аспект): дис. ... к.ю.н. 12.00.01. К., 2016. 202 с.
3. Костицький М.В. Нормативізм як методологія юриспруденції. Філософські та методологічні проблеми права. 2016. № 1 (11). С. 18-29.
4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : [підручник] / О. Ф. Скакун ; [пер. з рос.]. Харків : Консум, 2008. 656 с.
5. Таманага Браян. Верховенство права: історія, політика, теорія ; [пер. з англ. А. Іщенка]. К. : Видавничий Дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 208 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-53>

REAL AND FUTURISTIC FORECASTS IN THE SCIENCE OF ADMINISTRATIVE LAW

РЕАЛЬНІ ТА ФУТУРИСТИЧНІ ПРОГНОЗИ В НАУЦІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Solomakha A. H.

PhD in law, lawyer

Соломаха А. Г.

кандидат юридичних наук, адвокат

Результати прогнозування можуть бути максимально приближеними до реальності, особливо коли вони ґрунтуються